

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznaila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 274.

V Ljubljani, v torek 30. novembra 1886.

Letnik XIV.

Grof Andrassy o iztočnem vprašanji.

Konec preteklega tedna oglašil se je grof Julij Andrassy v ogerski delegaciji in sicer v odseku za zunanje zadeve in je o iztočnem vprašanji sledeče besede spregovoril: „Priznavam, da se nazoni, ki jih pri delegatih tukaj nahajam, popolnoma strinjajo z onimi, ki jih imajo možje v avstrijski delegaciji. Kar je mene najbolj vznemirjalo, je bilo to, da se je misel razširila, kakor bi bili v letošnjih delegacijah in sploh po obeh državnih polovicah raznega mnenja. Ker se je ta misel res razširila, da ste v avstro-ogerski državi dve stranki, katerih ena hoče mir, druga pa za vojsko dela in ker nas je minister sam na to opozoril, da je na daleč okoli razširjena misel, da gojimo na Madjarskem šovinistične in napadovalne nakane, ter je pristavil, da bi ne bilo napačno, ko bi se v ogerski delegaciji kdo oglašil proti takim nazorom, — mislim, da bo prav, če priznam, da v naši državi ni dveh strank, izmed katerih bi ena po miru, druga pa po boju hrepenela in da jih tudi nikdar ni bilo. Kam in kaj da nameravamo, razvidelo se je zadosti iz dosedanjih razgovorov v obeh delegacijah in pa iz ministrovega ekspozēja.

Minister Kalnoky je svoje stališče tako označil, da hoče mir, ki se popolnoma vjema z našimi koristmi, nikakor pa ne miru za vsako ceno. V tem ste mu obe delegaciji odkritosrčno pritrdili. Da bi mir ohranili — če bi se le dalo — smo si vzajemno vedno prizadevali. Če smo bili pri tem raznih nazorov, se je to-le zgodilo o izvolitvi pota, po katerem bi se dalo najizvestneje doseči, da bi si ne prišli zaradi bolgarskih homatij na Balkanu z Rusom navskriž. Boj med nami in Rusom bi ne bil nikomur na korist in vendar bi se mu v marsikakem oziru ne mogli umakniti in prav v tej zadevi bili so tu zastopani dvojni nazoni, dokler se ni minister zunanjih zadev odločno izrazil, kaj da misli. Danes ni več takih dvojnih nazorov, temveč smo vsi enih misli. Po nazorih prvih se Rusija za Balkan tako zanima, da bi si morala konečno z Avstrijo navskriž

priti, ker bi ravno Avstrija nič več prijenjavati ne mogla. Temu nasproti mislili so pa drugi čisto drugače in pri tistih sem bil tudi jaz. Po mojih mislih si to, kar nas z Rusi ob enem na Balkanu zanima, ni tolikanj slično, da bi se zaradi tega stalno mir ohranil, pa tudi ne tolikanj navskriž, da bi se morali zaradi tega zbiti. Če si toraj tista stranka želi na površje priti, ki bi z Rusi na vsak način boj rada, je pač sveta dolžnost tistega, ki ima naše zunanje zadeve v rokah, da se čem preje tem bolje, tem jasneje in krepkeje po robu postavi in to zato, ker tudi ruske koristi to zahtevajo. Skušal bom to prav po objektivnem načinu dokazati.

Pred vsem moram priznati, da kedar govorim o ruskih koristih, pod tistimi ne razumem panslovanške revolucijske stranke, temveč rusko državo in pa njenega vladarja. Če se hočemo prepričati, ali si res ne bomo prišli z Rusi navskrižem, moramo poprej natanko premisliti naše napore na Balkanu, če niso taki, da bi Rusija o njih mislila, da so ji nevarni. Gledé tega ji že lahko damo trojno poročstvo, ono namreč, ki se opira na našo preteklost, dalje ono, ki izvira iz sostave naše države in tretje ono, ki je razvidno iz našega programa, ktere ga smo ravnokar v obeh polovicah države sprejeli, ker nima napadovalnega značaja. Avstrijo je obdajala v pretekli dobi cela vrsta malih, zanemarnjenih pokrajin, ktere so se vse pod Turkom nezmerno nesrečne čutile. Te-le so Vam bile pokrajine: tedaj še ločeni Moldova in Valahija, Srbija, mala Črna gora, Bosna in Hercegovina. Vse te pokrajine od prve do poslednje ozirale so se po celem svetu po rešitelju, ki bi jim zdrobil turške verige, ostudne verige, v ktere jih je bil vkoval zakleti sovražnik krščanstva. Da je bila družčina večja, pristopila je tudi še Grška, če tudi le iz samopridnih namenov. Želela je namreč pridobiti si nekaj sveta na južnem Balkanu. Vsak avstrijski vladar, da vsak avstrijski državnik smé trditi, da če bi se bil hotel postaviti na čelo tem nezadovoljnim, bi jih bil kar od kraja vseza-se pridobil!

Kaj pa se je zgodilo? Avstro-Ogerska ni ne le v tem oziru prav nič storila, da, še manj kot nič!

Kajti ona se za vse te niti toliko ni brigala, kar bi bila morala storiti iz krščanske dolžnosti, da ne bi bila prišla pri iztočnih kristijanah ob zaupanje. (Vzrok temu je bil, ker smo imeli na krmilu vedno može-strankarje odločne in trde Nemce, katerim je bil balkanski Slovan klavna živina, za ktere ga se tistim našim državnikom niti ni vredno zdelo, pe-resa pomočiti v diplomatski tinti!) V celi avstrijski politiki nahaja se v najnovejšem času ena izjema — zasedanje Bosne in Hercegovine. Ta izjema je pa le navidezna. Bosna in Hercegovina ste bili za nas le zemljepisna soteska med našimi pokrajinami, Dalmacijo, Hrvaško in Slavonijo, brez prave zveze z ostalo turško državo. Posestniki so bili Turki, toda skoraj samo po imenu. Sicer ste bili pa tisti dve pokrajini gnezdo vsem rovarjem in prekucuhom. Noč in dan kuhal se je ondi upor, da nam družega ni kazalo, kakor hišo, ki je gorela in jo gospodar ni mogel gasiti, v svoje varstvo sprejeti, ali pa gledati, kako bi se bil požar s časoma tudi naše lastnine prijel. Odložili smo se za prvo, če tudi ne iz namena, kakor bi hoteli na Balkanu gospodariti, pač pa iz tega namena, da nam ne bo treba v vsakem balkanskem vprašanji poslušati in paziti, kaj bodo drugi rekli. Če bi tega ne bili storili, bi bili vse nereda, ki so se v teku poslednjih let na balkanskem poluotoku pojavili, doživeli tudi v domačem področji.

Brez posesti teh dveh pokrajin bi dandanes ne bili mogli sprejeti programa, ki ste ga odobrili obe polovici države kot merodajnega v naši znanji politiki. Pa tudi tega zasedanja nismo izvršili lastnovoljno, temveč na podlagi evropskega mandata in v sporazumljenji s Turčijo. Sedaj pa le pomislite, koliko se nam je bilo boriti za to vseskozi potrebno okupacijo z javnim mnenjem in v parlamentu. Vse smo morali zastaviti, da smo jih prepričali, da druge rešitve ni! Ta okupacija toraj ni izjema v politiki, ktero Avstrija na Balkanu zasleduje in ta politika ni agresivna (napadajoča). Kar nas na Balkanu zanima, je večinoma negativnega značaja, ki je pa popolnoma jasen in tako določen, da ga lahko vse narodnosti države smatrajo za značaj svojih vitalnih interesov ondi. Če tudi nam mora vse na

LISTEK.

Oporoka pred porotniki.

Iz Celja, 28. nov.

Na Strajnah, Ptujkega okraja, je 7. decembra 1885 vdovec Tomaž Dajnko brez pismene oporoke umrl. — Bil je nezakonski sin že davno umrle Urše Dajnko, in brez otrok, toraj brez postavnih dedičev. Ker je pa že dalje bolehal, in precej veliko premoženja v vrednosti nad 5000 gld. imel, je očitno, da ga je marsikteri prijatelj s prošnjo nadlegoval, da mu kaj daruje ali voli. Tomaž Dajnko pa se je znal odrezati in takih prijateljev z besedami znebiti, da po njegovi smrti se naj posestvo prodá, in iz kupa upniki poplačajo, kar pa čez dolge ostanje, naj presvitli cesar podedva, kteremu je kot vojak služil.

Ljubljeneec Tomaža Dajnka je bil Sakelšekov sin, dijak Štefan. Tega je na počitnicah večkrat povabil k sebi na dom in mu je obljuboval, da mu bo

za novo mašo štartin vina ali pa 100 gld. daroval, če pa pride za župnika k sv. Duhu, mu bo jeden grunt volil. — Koncem meseca septembra 1885 je bil Štefan Sakelšek, bogoslovec v semenišču v Mariboru, zadnjikrat v Dajnkovi hiši. — Takrat ga je Dajnko lepo pogostil, in mu pri odhodu zagotovil, da bo njegov glavni dedič.

Kmalu po Dajnkovi smrti je bilo čuti, da je Tomaž Dajnko vpričo Josipa Maršinjaka-a, Jakoba Spraha-a, Andreja Mlakar-ja in Boštjana Rodoška-a ustmeno oporoko storil, in v njej Sakelškovega dijaka dedičem volil. To je oče Andrej Sakelšek okr. sodnji Ptujski naznanil. — Sodnija je toraj 28. januarja 1886 imenovane priče zaslislala, ktere so priseženo izpovedale sledečo poslednjo voljo: „Tomaž Dajnko se je koncem septembra 1885 pri svojem vinogradu na Jabloveh v njih navzočnosti resnobno in premišljeno izrazil, da po svoji smrti vse njegovo premoženje, kakor leži in stoji, Štefanu Sakelšek-u pripade.“

Ali župan v Dolni, Josip Schirofni (Žirovnik), je pri sodnji ovadil, da Dajnko ni nikoli oporoke delal, da dotična izpovedba priči pri sodnji je iz-

mišljena reč, da vse štiri priče so na zelo slabem glasu, da so že bile zavoljo hudodelstva kaznovane, in da so z Dajnikom v sovraštvu živele.

Vsled predloga državnega pravdnika v Celji se je vpeljala preiskava zoper imenovane štiri priče zaradi hudodelstva goljufige s krivičnim pričevanjem pri sodnji, in zoper Ivana Ceveka-a in Andreja Sakelška-a zavoljo ravno tega hudodelstva, storjenega s prigovarjanjem k krivemu pričevanju pri sodnji. — Dasiravno je Štefan Sakelšek kot priča odločno izpovedal, da ga je Dajnko za svojega dediča imenoval, kar so deloma tudi druge priče potrdile, posebno pa izpovedale, da je Dajnko večkrat govoril, da bo Sakelšek-u za novo mašo 100 gld. podaril in jeden grunt župniku pri sv. Duhu volil, je državno pravdnštvo vzdignilo pritožbo zoper Maršinjaka-a, Spraha-a, Mlakar-ja, Rodoška-a, Ceveka-a in Andreja Sakelška-a zavoljo hudodelstva goljufige in v razlogih trdilo, da so prvi štirje zatoženi v bistvenih izpovedbah v nasprotji, na slabem glasu, in da so z Dajnikom v sovraštvu živele. Na kakošen način bi bila Cevek in Andrej Sakelšek priče k krivemu pričevanju nagovarjala, ni iz razlogov zatožbe razviditi.

tem ležeče biti, da ostanemo dobri prijatelji z Rusom, vendar ne more nihče od nas zahtevati, da bi odobraval položaj, v katerem bi nas mogoča država (Rusija) lahko napadala ne le iz lastnega stališča, temveč tudi še iz pokrajin, ktere bi si v ta namen še le podvrgla. Če tega stališča ne moremo sprejeti, nam Rusija tega ne sme smatrati za kalenje prijateljstva.

Jaz sem v tem oziru ravno nasprotnega mnenja. To vprašanje nima prav nič opraviti s sočutjem ali mržnjo, da, to vprašanje tudi nikakor politično ni, temveč ga zapoveduje vojaški in zemljepisni položaj. Da se balkansko vprašanje ne reši v tem smislu, smatra se danes za znak evropskega ravnotežja. Za nas to ni vprašanje ravnotežja, pač pa vprašanje vitalno. Do sedaj je bila za našim hrbtom Turčija, pohlevna država, ktere se nam ni bilo bati. Sedaj so na njeno mesto stopile države, ki hrepené po samostojnosti in kulturi. Če ne čemo za vzdrževanje evropskega ravnotežja sami stroškov plačevati, moramo že sedaj skrbeti, da se vse te male države postavijo na lastne noge.

Mislím, da sem dokazal, da politika Avstro-Ogerske v minuli dóbi nikakor ni bila taka, da bi si morala priti navskriž z Rusijo in da je notranja sestava naše države in na tisto se opirajoča politika taka, da ni misliti, da bi ona Rusijo kedaj v boj silila.

Ostane nam toraj še drugi del vprašanja, tisti namreč, če je Rusija res toliko vitalno prizadeta, da bi se morala na vsak način z Avstrijo vojskovati? Vzroki, iz katerih se kaka država za razširjevalno politiko odloči, so različni. Umljivo je, če se kaka država razširiti želi, ker se svojemu sosedu nasproti preslabo počuti, da bi se napadena ne mogla zadosti uspešno braniti. Rusiji tega treba ni, in sta tudi njena lega in obširnost popolnoma proti temu. Ekspanzivna (razširjevalna) politika je tudi tedaj opravičena, če ima kaka država tako neugodne meje, da bi jih bilo ob času nevarnosti težavno braniti, kakor jih je imela Nemčija pred svojo današnjo obliko. Rusija se tudi v tem položaju ne nahaja. Ona ni nikjer sovražniku izpostavljena. Ob svoji azijski strani ima za varstvo štepe in jako priproste narodnosti, katerih se ji ni prav nič bati. (Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. novembra.

Notranje dežele.

Bolgari so poslali dr. Riegerju iz Filipopelja sledeči telegram: „Zastopniki velikega sobranja iz okrajev Karlovo, Cepelare in Črnagora izrekajo Vam in z Vami vred vsemu českemu narodu svojo najglobljejšo zahvalo za srčno sočutje, ktero ste dokazali v borbi za samostojnost bolgarsko.“ Lepšega spričevala bi dr. Rieger za svojo slovansko politiko pač ne bil mogel dobiti, kakor je to-le. Tudi Bolgari iz kneževine se v poslednjem času zaupneje ozirajo v Avstrijo, ker so jih letošnje delegacije do dobrega prepričale, da jim Avstrija nič slabega ne želi. Jako dober vtis napravila je v Sofiji edinost,

Na podlagi te zatožbe se je danes pri tukajšnjem okrajnem sodišču vršila porotna obravnava.

Sodišču je predsedoval c. kr. deželni sodnijski svetnik dr. Gallé; zatožbo je zastopal državnega pravdnika namestnik Reitter, in zatožene zagovarjal je odvetnik dr. Serneč.

Obravnavalo se je skozi in skozi v slovenskem jeziku; prič se je zaslilo 16, zapisnikov pa mnogo število prečitalo, in je obravnava trajala celi dan do 9. ure zvečer. Razne priče so potrdile že poprej imenovane okoliščine. Samo župan Schirofnič, kateri nič nemški ne govori, dasiravno je samo nemške vloge sodnji pošiljal, ni zamogel nikakor potrditi, da so vsi zatoženi z Dajnikom v sovraštvu živeli, in da so sploh na slabem glasu.

Porotnikom se je stavilo šest glavnih, in šest dodatnih vprašanj; ti pa so vsa glavna vprašanja enoglasno zanikali. — Predsednik je toraj razsodbo, da so vsi zatoženi zatožbe zaradi hudodelstva goljufige oproščeni, obširno in v slovenskem jeziku nannil.

ki vlada med evropskimi velesilami gledé bolgarskega prestolnega kandidata. V sredo ali v četrtek prične se velika obravnava proti zarotnikom v kadetskem ustavu. Preiskavo bo vodil Panica ali pa Popov. Več bivših častnikov zapodili so že iz dežele in je ravnokar vojni minister s posebnim ukazom strogo prepovedal častnikom in podčastnikom utikati se v politiko. Kdor bi ne ubogal, naj se le nadja, da bo prišel pred vojno sodnijo. Zvestim častnikom in podčastnikom se je pa lepo zahvalil za zvestobo in vestno službovanje. O Avstriji se čuje, da je z vsakim ruskim kandidatom zadovoljna, le z Nikolajem Črnogorskim bi ne bila in pa s Petrom Karadjordjevičem ne, ki je zet njegov. Zakaj ne, pové zemljevid balkanskega poluotoka.

Avstrija pri srbskih radikalcih nima nič posebne veljave, kar se bo takoj sprevidelo iz sledečih vrstic „Odjeka“, v Belemgradu izhajajočega lista združenih radikalcev in liberalcev. „Odjek“ piše: „Polje, kjer se bota Avstrija in Rus sprijela, se vže prazni in tudi pogoji so vže dani, ki so porok za vspeh Rusije in Slovanov nasproti Švabom. Kdo bode še dvomil, da je bila Rusija tista, ki je zastavo svobode med balkanskimi narodi vihtela, Avstrija pa še nikdar ne. Vse balkanske države so nastale z rusko pomočjo. Zasedanje Bosne in Hercegovine zadosti jasno dokazuje, kako Avstrija skrbi za samostalnost Balkana. Tudi iz Srbije napravila si je Avstrija trabanta, na kterege se vsi Slovani zaničljivo ozirajo. Avstrija in Angleži nečeta varovati bolgarske svobode, pač pa se nameravate utrditi na Vitošu proti Rusiji. (Vitoš je 2330 m. visoka gora ob južni strani Sofije.) Rusija bo prav tako postopala v zasedenih pokrajinah. V sredi vseh Slovanov zapisana je kot njih rešiteljica, Avstrijo pa povsod smatrajo za svojo tlačiteljico. Kedar pride osodepolna ura, se bo že videlo, pri čem da smo in ta ura bo kmalo tukaj“. Prav; morda se bo pa vendar še poprej srbskim radikalcem pamet popolnoma skisala.

Vnanje države.

Tudi v **francoski kamori** reševali so v soboto iztočno vprašanje in pa stališče, ki ga republika Egiptu nasproti zavzema. Poslanec Dellafosse oglašil se je ter je vtemeljeval svoje vprašanje o iztočni politiki francoski, posebno pa o korakih v Egiptu. Rekel je, da bi bilo prav, če bi Francoska Angležem na kak primeren način razumeti dala, da naj se iz Egipta spravijo, in nikakor ni treba, da bi pri tem zapustila pot diplomatske zmernosti. Dalje se je oziral Dellafosse na sueški kanal in je povdarjal, da ga iz splošnih trgovinskih ozirov Evropa ne more pustiti v rokah ene same velesile, temveč se morajo za njegovo nevtralnost vse velesile skupno pognati. Francozom pa kljub temu ni treba prvim kaše pihati. Kar se tiče Bolgarske, je za Francijo najbolje, če jo lepo od daleč opazuje, v okvirji Berolinske pogodbe, kakor Rusija (?). Rusija je Bolgarom dala samoupravo, ima toraj tudi pravico do nekakega oskrbníštva na Bolgarskem, ktero lahko v zmerni obliki zahteva. Koristi ruske se dajo z našimi prav lahko zjediniti. Na to razkladanje odgovoril je Freycinet, da je pglavitna naloga Francoske ohranjenje miru, podkrepitje republike in njeno stališče med velesila v Evropi. Gledé koristi treba je razločiti med skupnimi in posebnimi interesi. Bolgarsko vprašanje se Francoske naravnost ne dotika; vse zanimanje naše za Bolgare je le splošnega značaja, in to je: da se Turčija ohrani in pa ravnotežje v srednjem morji. V bolgarske zadeve se pa Francozi ne mislijo vtikati. Vse kaj drugega je pa z Egiptom, kjer ima Francija poleg splošnega tudi še posebno zanimanje prve vrste. Egipt je točka, ki Evropo in Afriko veže. Kdor je gospodar v Egiptu, tisti gospodari tudi na srednjem morji. Iz tega vzroka pa ravno ne smemo dovoliti, da bi Egipt v rokah jedne same velesile ostal, česar se pa tudi bati ni, kajti Angleška v Egiptu neče druzega, kakor red napraviti. Gledé sueškega kanala se bliža vprašanje rešitvi, s ktero se bodo prej ko ne vse velesile pečale. Francoska današnja politika ni sebična, zato pa republiko tudi vse velesile spoštujejo, s katerimi je v dotiki.“ Poslanci so te izjave jako zadovoljni poslušali.

Angleška oblast v Dublinu se je posvetovala pretekli teden, kako brzdati časopise na **Irskem** in kaj je vkreniti zoper take družbe, ki imajo namen, zabranjevati plačevanje zakupnine. Tega posvetovanja se je udeležil namestni kralj irski, državni tajnik za Irsko, general-prokurator in specialni komisar general Büller. — Na Angleškem prijenjujejo veleposestniki zakupnikom, kteri ne morejo plačati zakupnine; a na Irskem iz sovraštva nočejo tega storiti, ter tako Irce tirajo v obupnost.

Turčija se še vedno vstrajno na boj pripravlja, kar je izvestno znamenje, da ne zaupa oboroženemu miru. Oboroževanje nadaljuje z nepopisljivo nujnostjo in natančnostjo. V poslednjih tednih drdrali so večkrat po celi vlaki vojnega materijala v Drinopolje, ktero je že silno oboroženo. Dalje so tudi posedli okolico pri Čatalči, kjer so se pričele tudi — prvič po rusko-turški vojski oistre strelske vaje za topničarje. Tudi pešci že štiri leta niso nič streljali, češ, da je škoda smodnika. No, tudi sedaj bi si ga lahko prihranili. Dardanele se vtrdujejo, kar se to v hitrici storiti dá. Vtrjuje jih Nemeč Ristov-paša. Sultan se je jel kar h krati tako zanimati za vse te zadeve, da jih večinoma sam nadzoruje in ima še celó vojni minister zaradi tega težavno stališče, ker se sultan v vsako reč

vtika. Trdi se celó, da je tako natančen postal, da se brez njegovega osobnega povelja niti kak top ne smé drugam postaviti, kjer stoji. To so skrajnosti brez primere; poprej bi bili same lenobe skoraj segujili, sedaj se bodo pa same gorečnosti vgonobili.

Izvirni dopisi.

Z Notranjskega, 28. novembra. (O volitvah). Pri današnji volitvi deželnega poslanca v Postojni namesto umrlega g. Obreze je zmagal g. Hinko Kavčič iz Razdrtega s 60 volilnimi glasovi. Ker ta kandidat ne uživa splošnjega zaupanja, je nameraval mnogo volilnih mož voliti g. deželnega svetovaleca Antona Globočnika v Ljubljansko in Dunajsko zbornico. Ko se je pa ta odločno izrazil, da mandata za deželni zbor ne more sprejeti, so omenjeni volilni možje s Pivke, iz Košanske, Vremske in Bistriške doline postavili za kandidata g. Franca Križaja, izučenega tehnika, lastnika parne žage in lesnega trgovca v Št. Petru ter 34 glasov zanj oddali. Zgodilo se je to tudi zaradi tega, ker se je zvedelo, da misli g. Kavčič vsled kompromisa z Logačani voliti g. dr. Ferjančiča v državni zbor, dasiravno je g. Globočniku vpričo obljubil, njega voliti. Taka vihravnost in neznačajnost ne dela časti možu, ki hoče 5 sodnijskih okrajev zastopati.

Da bi se bilo za g. Franca Križaja par dni prej kaj okrog pisalo, bi bil gotovo dosegel večino. Tako lepa manjšina je bila nasledek — rekel bi — komaj enournega pogovora. G. Križaj je popolnoma neodvisen, jako nadarjen ter vnet narodnjak, kot tehnik je bil nekoliko časa v službi pri industrijski družbi na Gorenjskem. Po smrti starišev, dobroznanih in priljubljenih po vsem Notranjskem, je pustil službo, ter z lepim premoženjem, ki ga je prejel, začel trgovino z lesom. Izurjen v vseh strokah tehnike, v vseh kupčijskih in obrtnijskih zadevah, bi bil izvrstna moč deželnega zbora. Toda skromen, kakor je, se ne sili nikdar v javnost in njegovi ožji prijatelji so ga le po mnogem prigovarjanju pripravili do tega, da je sploh v svojo volitev dovolil. Naj bode mladi narodnjak za prihodnost Notranjem prav toplo priporočen, kajti njegova izvedenost in nadarjenost bode jako dobro služila v deželnemu zboru. En glas je dobil pri volitvi tudi posestnik Leopold Dekleva.

Hujša borba bo pri volitvi za državni zbor dné 6. decembra. Ako vsi volilni možje ostanejo pri dani besedi, bode brez dvoma naš kandidat g. Globočnik voljen z znatno večino. Odločno pa moramo oporekati očitaniu, da ga volimo vsled pritiska od strani okrajnega glavarstva Postojinskega. Ako je komu drago, s celo vrsto podpisov potrdimo, da g. okrajni glavar z nami ni besedice o tem govoril, in da smo g. Globočniku na njegovo pismo, ki ga je razposlal županstvom Postojinskega sodnijskega okraja — za druge ne vemo — veliko dni pred objavo dr. Ferjančičeve kandidature odgovorili, — da bomo zanj glasovali. Ako se bode to očitanje kjer koli si bodi še enkrat izrazilo, pridemo gotovo s podpisi na dan. Miklavževo darilo poslanstva 6. decembra pa gré in bode pripadlo g. Globočniku.

Velika Dolina, meseca novembra. Na moje zadnje sporočilo o nenavadnem klinčku poročam Vam danes, da sta razpoknila še dva druga cvetna popka, ktera kažeta Vam poslanemu popolno slično notranjo opravo. — Opraviti imamo toraj tū s čisto novo nenavadno vrsto klinčkov; imenovati bi ga smeli toraj tudi s kakim novim imenom.*)

Dovolite mi, prosim, dalje še o necem spregovoriti, namreč, naj bi svet ne mislil, da je naše ljudstvo res tako neumno, kakor se rado po svetu govori. Hotla se je tū stara hiša za šolo kupiti, a naše ljudstvo, naši kmetje niso bili s tem nikakor zadovoljni, ampak pravijo: ako bi morali tudi dati za poslopje 5500 gld. pa bomo imeli novo šolo, kakoršno bomo sami hotli. — Le enkrat so slišali lepo cerkveno petje in je vse vprašalo: ali bodo še zanaprej peli; fantje, dekleta, da celó možje in žene se ponujajo, da hočejo tudi peti, in prosijo, da naj jih podučujem. — Na našem polji ne najdeš, smelo rečem, že deset in tudi več let lesenega pluga;

*) Svetujemo Vam, da pustite novo imenovanje. Vidili smo pred kaki štirimi leti popolno enako cvetlico in sicer celi grm; videli smo dalje pred dvema letoma lepo korenino z mnogo lepšim, a sicer sličnim cvetom. Toraj Vam svetujemo, da se ne vkarjate z novim imenom. Vredn.

ozka leha zginila je z njega; gnoj je redko kje odkrit, vsaj pri boljših kmetih gotovo z zemljo ali mavcem pogrnjen, gnojnice se ne odteka z dvorišča, kakor k večjemu na vrt. Zdaj pa povejte, ali je tak kmet neumen, ali ta beseda ne leti nazaj na tistega, ki jo je izgovoril? Če pa je za hišo božjo, za božjo čast vnet, kaj ni to lepo; če posluša gosp. župnika, vprašam: koga pa naj posluša, če ne svojega najboljšega prijatelja, namestnika božjega?

S Kranjske gore, meseca novembra. (Vrtnice. — Žganje.) Malo čudno se to sliši: „Vrtnice — Žganje“; pa naj bo, če mora biti ravno na vsak način nekaj na vrhu zapisanega.

Da pišem o vrtnicah, dal mi je povod dopis, ki ga je priobčil „Slovenec“ nedavno. Tam baha nekdo na Dolenjskem s klinčkom deloma razvečenim. Po mojih mislih to ni tako čudno, če se kaj takega letošnjo jesen zgodi na hrvaški meji, pač pa je bolj izredno to, če se more na koroški meji opazovati nekaj sličnega. In zares, na farovškem vrtu na Kranjski gori je 8 vrtnic v najlepšem cvetu, kakih 20 popkov pa nam daje upanje, da se bomo mogli še dolgo veseliti vrtničnega cvetja. Tega se nadajamo toliko bolj, ker nekteri šaljevci pravijo, da je letos pri nas „zima izvrgla“. Pred kakim tednom je namreč burja nekaj snega natrosila prav do nižave, drugi dan in naslednje dni pa je skopnel skoraj ves. Se vé, da Trentarske gore so že dalj časa pokrite s snegom, in ni upati, do bi zginil pred poletjem.

Sedaj pa padimo nad žganje; saj smo ga potrebni! Ravno smo imeli opraviti z mrzlim snegom, toraj se bo pač prileglo nekoliko pekočega špiritovca. Čim bolj bo vrezal, tim bolje bo. Neki oštir med našimi severnimi sosedi v tem oziru ni celó nič skop. Svojim gostom postavi kar špirita na mizo, zraven pa prinese tudi vode, češ, naj si vsak sam napravi žganje hudo, kakor se mu bolj prilega. No, to ima tudi svojo dobro stran, vsaj za oštirja. Daca od vode namreč oštirju ni treba prav nič plačevati!

Še nekaj družega imam povedati o žganji. Te dni smo čitali v „Slovencu“, da bi odprava časniškega koleka porodila nove časnike. Tega pa dotični pisatelj ni pristavil, ktere vrste časniki bi se prikazali med nami. Jaz menim, da bi v prvi vrsti zagledal beli dan žganjarski list. Kajti o žganji se dandanes toliko govori — še več pa se ga popije — da bi nam strokoven list ugajal prav dobro. Nekje sem čital pred par leti, da bi sv. apostelj Pavel gotovo izdajal kak list, ko bi živel na svetu, odkar je časopisje postalo velemoč. Jaz pa se drznem pristaviti, da bi apostelj v tem svojem listu gotovo imel poseben predal za spise, ozirajoč se na žganje ter bi imel za to najetega tudi posebnega poročevalca za „specialberichte“ v tej zadevi.

Kaj naj bi se pa pisalo v tak strokoven list ali v take posebne predale? Vse bi se moralo sprejemati: za žganje in zoper žganje; potem pa naj bi se začela vojska.

Kratek izgled, kaj naj bi se n. pr. pisalo, posname se že lahko po ravno prej povedanem; še eden sledi tukaj.

Pri včerašnjem shodu naših oštirjev povodom žganjarske odkupnine se je izrazil neki gostilničar, da bi zelo dobro vplivalo posebno društvo, ki bi ga osnovali oštirji med seboj. Poleg bratovščine treznosti namreč, ki jo mislijo osnovati v Ljubljani, ali kje že, moralo bi se žganjepitju najbolj v bran postaviti društvo oštirjev, ki bi se zavezali, da ne bodo dajali žganja vsakemu, ki bi ga zahteval, pa tudi ne toliko, kolikor bi ga tirjala njegova požrešnost. Oštirji namreč večinoma poznajo ljudi. Zapravljivim gospodarjem, poslom in dninarjem, ki vse zaffakljajo, odrekli bi žganje bolj ali manj, po previdnosti.

Predlog seveda ni našel vgodnih tal, toraj tudi ni misliti, da bi ga bili sprejeli kar „per acclamationem“. Sicer pa še polovica oštirjev ni bila navzoča. Pa ko bi tudi bila, take misli se le sprožijo, vresničiti se pa utegnejo k večjemu o sv. nikoli. Posebno dokler vlada, dežela in ordinarijat ne sklenejo proti žganju nekake oborožene trocarske zveze, ne bo se dalo rado vstrahovati, da bi ne prodiralo vedno dalje, še manj pa bo mogoče temu skupnemu sovražniku popolnoma pot v deželo zapreti.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

III. Vprašanje.

Kako se razrešuje vprašanje prestopa od jednega trgovskega obrta k drugemu? in sicer:

a) Ali bi v bodoče smela oseba, ktera ima zdaj obrtovni list za izvrševanje trgovskega obrta, prestopiti tudi h kakemu drugemu trgovskemu obrtu? — Da.

b) Ali bi v bodoče ob obstoji postavnega izkaza sposobnosti mogel oni, kateri si je pridobil dokaz sposobnosti za nastop kake vrste trgovskega obrta, prestopiti k drugi vrsti trgovskih obrtov, oziroma nastopiti ter je samosvojno izvrševati, ne da bi moral vnovič dokazati sposobnost za to? in če ne brez-pogojno, s kakimi omejitvami in pod katerimi pogoji? — Jedenkratni izkaz postavno določenega dokaza sposobnosti zadostuje.

IV. Vprašanje.

Naj bi se li nasvetovani postavni propisi uporabljali tudi za ženske, ktere bi nameravale nastopiti trgovski obrt, oziroma samosvojno izvrševati ga? In če se ima to zgoditi, kako naj bi ženske dokazovale sposobnost? — Izkaz sposobnosti se ima raztezati tudi na ženske, in se ima jednako izvršiti, kakor pri moških. Če bi nameravale vdove trgovcev nadaljevati trgovino, morajo namestiti voditelja, ki ima izkazati sposobnost, in le izimno bi moglo oblastvo to spregledati, če je lastnica obrta pred smrtjo svojega soproga več let v trgovini poslovala. O tem bi se morali zaslišati gremiji.

V. Vprašanje.

Se li pritrjuje mnenju nekterih prosilcev, naj bi posamezne vrste trgovskih obrtov ne imele pravice, imeti učence in pomočnike za trgovino (trgovsko pomočno osebje)?

In če se pritrjuje, katerim vrstam trgovskih obrtov ali pod kakimi pogoji naj bi se odrekala ta pravica posamičnim trgovskim obrtom? — Ker bi pod skupnim (kolektivnim) imenom „kramarji, prteninarji, branjevci, pšenarji in prodajalci mešanega blaga“ navedenim obrtom ne bilo treba izvršiti izkaza sposobnosti, naj bi tudi ne imeli pravice, imeti trgovsko pomočno osebje.

VI. Vprašanje.

Kteri so razlikujoči znaki pri razsojanju vprašanja, je-li in v koliko se imajo pri trgovskih obrtih službujoče osebe smatrati kot trgovinsko pomočno osebje (§ 92 obrtnega reda), oziroma kot obrtni pomočni delavci (§ 73 obrtnega reda), ali ne? Kteri bi bili znaki za lastnost oseb, ktere po § 73, zadnji odstavek obrtnega reda, opravljajo službe višje vrste in toraj v zmislu obrtnega reda niso pomožni delavci, in pa za lastnost oseb, ktere po članu V., črka d, vpeljavnega zakona k obrtnemu redu, nižja pomožna dela pri obrtih opravljajo? Bi se li mogla v tej ali oni lastnosti doslužena leta vštevati v dokaz sposobnosti, da se nastopi trgovski obrt. Pod kojimi pogoji ali pogoji? — Trgovinsko pomočno osebje so brez ozira na učence (vajence) vse one osebe, ktere po dovršeni osvoboditvi oskrbujejo prodavanje blaga (trgovski pomočniki) ali pa dobijo opravek pri drugih trgovskih poslih, kot: knjigovodje, blagajniki, odpravniki, založničarji. Toraj se imajo vse, če so pri višjih vrstah služb ali ne, nameščene, trgovsko naobrazene osebe smatrati kot pridruženici (zadrage). Hlapci, izhajalci se ne morejo smatrati kot trgovsko pomočno osebje, ker opravljajo podrejena pomočna dela, ter se ne morejo prištevati pridruženecem (zadrage). Ker se more z zahtevano teoretično in praktično naobrazbo doseči sposobnost, vsako trgovino zadevajočo višjo ali nižjo službo opravljati, je jednako, v kaki lastnosti se je dovršila služna doba.

Pri glasovanju se predlog sprejme.

(Dalje prih.)

Domače novice.

(Duhovske spremembe v Ljubljanski škofiji.) Čast. gosp. Janez Berlec, beneficijant v Kropi, predstavljen je v Kamnogorico.

(Ljudska šola v Marijanišči), dosedaj zasebna, dobila je z vis. min. odlokom 1. novembra t. l. št. 19282 pravico javnosti. Ker so vsi pogoji za javnost spolnjeni, ni moglo biti proti tej pravici kakega pomisleka. — Imela je tudi ta šola svoje hude čase, a sedaj si pridobiva priznanje vedno bolj, bodisi gledé vnanjosti, bodisi gledé učnega

provspeha. Lahko je umeti, da ima zavod zaradi te šole precej stroškov, toda vendar je popolnoma opravičena želja, da bi mogoče bilo čem preje razširiti enorazrednico, ki šteje počez 45 učencev, v dvorazrednico. Potem bi imeli vsi dečki v zavodu domači poduk. V sedanjih razmerah pa si mora želeti zavod, da bi mestni šolski svet ostal pri letošnjem sklepu, vsled kterega ni treba otrokom več hoditi v skoro pol ure oddaljeno drugo mestno šolo na Grabnu.

(Umrla je) dne 28. t. m. gospa Virginija Kollmann, soproga dobroznanega tukajšnjega trgovca gospoda Franca Kollmanna. Pogreb je bil danes popoldne ob 1/4. uri. Bil je nad vse krasen. Otvoril ga je nosilec s plamenico. Za njim nesli so mrtvaški križ z vencem, za kterimi so šle deklice sirote in so sv. rožni venec molile. Za sirotami prišli so služabniki s svečami, za temi č. oo. frančiškani s križem in gg. pevci bogoslovci. Duhovščina se je vozila pred krsto, ki se je tudi peljala vsa z vencem pokrita. Svetili in vence nosili so trgovinski gospodje. Za krsto so šli prvi žalujoči ostali za temi pa dolga vrsta uradnikov, trgovcev, obrtnikov, sploh cvet Ljubljane. Vrsta odličnih gospá in gospodičin je bila tudi povsem enakomerna oni gospodov.

(Trgovinska in obrtna zbornica) ima danes ob 6. uri zvečer v mestni dvorani sejo z naslednjim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje. — 2. Poročilo o poslovanju. — 3. Poročilo o prošnji, da se dovoli ustanovitev knjigarne. — 4. Določitev maksimalnih tarifov za nadrobno prodavanje govejega mesa v Kostanjevici. — 5. Poročilo o prošnji za preložitve živinskega somnja v Starem Trgu. — 6. Poročilo o ustanovitvi brzojavne postaje na Jese-nicah (okraj Krški). — 7. Poročilo o dolžnosti ne-protokoliranih obrtovalcev, da se pri svojih podpisih in na napisih pri prodajalnicah poslužujejo neokrajšanega imena in priimka. — 8. Poročilo o upeljavi trgovine s spiritom po teži. — 9. Poročilo o izdelovanju, prodavanju in uporabljanju volne od cunj. — 10. Terno - predlog za cenzorsko mesto pri podružnici avstrijsko - ogerske banke. — 11. Predlog za štiri prisustvovalce pri trgovinskem sodišči v Rudolfovem. — 12. Poročilo o spremeni § 6 zakona o trgovinskih zbornicah. — 13. Vprašanje ravnateljstva c. kr. kaznilnice, je-li bi izdelovanje debelega sklejenega papirja (kartonov itd.) oškodovalo trgovce in obrtnike. — 14. Prošnje za oprostitev od izkaza sposobnosti za nastop rokodelskih obrtov.

(Podružnico sv. Cirila in Metoda) snujejo rodoljubi na Zidanem mostu. Sedež ji bo v omenjenem kraju, delovanje razširila bo pa tudi po okolici.

(Požari.) Iz Leskovca se nam piše od dne 29. novembra: Sinoč okoli osme ure je zgorel hram v Volovniku in v njem 70 veder dobre kaplice. Posestnik iz Gorice je baje nekaj prijateljev popoldne pogostoval, ter je najbrž sam svoje nesreče kriv. Tukaj je navada, da popoldne ob nedeljah in praznikih v vinske gore zahajajo. — Ob 11. uri zvečer je bil ogenj v Crkljah videti; kaj je ondi zgorelo, še ni znano.

(Pod vlak) vlegel se je dne 24. t. m. gostilničar Selič iz Poličan. Vlak ga je takoj do smrti povozil.

(Za tržaško podružnico) sv. Cirila in Metoda jeli so se ondašnji velikaši jako zanimati. Ni še davno, ko smo sporočali, da ji je g. Šabec podaril 100 gld. in že zopet je tu drug blagi rodoljub, g. Miha Truden, ki jo je podprl s petdesetimi goldinarji. Vivat sequens!

(Sin Koseskega), g. dr. Viktor Vesel, preselil se je v Trst za odvetnika, in bo 1. decembra pričel svoje delo. Do sedaj je bil v Gradiški. — Prav dobro bi ukrenil kak slovensk odvetnik, ki bi se hotel v Paznu na Istrijskem naseliti. Dobrega zaslužka bi mu ne manjkalo in pa prvo ulogo bi imel v ondašnjem narodnem življenju.

(Zagrizenost) in sovraštvo štajarskih nemških voditeljev do našega naroda razvidi se iz tega, da nas je dr. Ausserer v neki nemški družbi imenoval „Bevölkerung, noch viel lumpiger als die Čechen“, ktero bo treba še pregnati ali pa ponemčiti, preden bo pot do Adrije prosta. Jako dvomimo, da se bo narod, ki je „viel lumpiger“, kar tako podjarmiti in vničiti dal, kakor zná morda Ausserer pivo vničevati!

(Nove smodke.) Z jutrašnjim dnem jele se bodo prodajati štiri nove vrste finih havan.

Razne reči.

— Gospodarsko stanje na Ogerskem. Za Bolgare se posebno Madjari brigajo, dobro bi pa storili, ko bi skrbeli za strogi red doma, ter bi bolj pametno ravnali, ko bi pometali pred svojim pragom. V najrodovitnejših krajih v Banatu in v Budapeštanskem okrožju je sedaj najhujša beda, tako, da se je moralo pobiranje davka vstaviti za leto in dan, ter se je moralo privoliti posojilo. Kako vendar to? Ljudje so bili zadolženi ter so jim novino pobrali upniki; dobra letina pod takimi okoliščinami ne koristi kmetu, marveč upniku, ki tačas žanje, kmetu pa ostanejo dolžne in davkarske knjižice. Prav žalostno je tudi, kar se tiče javnega varstva. Roparji napadajo posamezne hiše in popotnike, pa tudi cele vasi niso varne pred lopovi. Ponavljajo se tiste roparske povesti v starih listinah, ktere nam pripovedujejo o razbojnikih po ogerski deželi. Orožniki storé sicer svojo dolžnost, ali kaj, ko jim nihče ne pomaga. Ljudje se bojé roparjev ali so še celó ž njimi v zvezi. Posebno žalostno stanje je v Bački, Temešvarskega okrožja in na zapadnim Ogerskem, kjer mislijo vpeljati protisod (Standrecht). Roparji se množé poglavitno zato, ker nrvnost hira, pa tudi vsled tega, ker preoblada občno siromaštvo. Medverska vlada je vpeljala medversko (interkonfessionelno) šolo, ljudstvo je pa brezobzirno odrtnikom prepuščeno. Slabo gospodarstvo je denar potratilo, ljudi z davki obložilo, da si ne morejo pomagati. Kljub temu je pa dan na dan več uradnikov, notarjev in odvetnikov, kteri tudi hočejo živeti. V deželnem zboru se sicer marsikaj govori, deželni očetje se vedno posvetujejo in govoré o „predstevu“, a v kljub temu ostane vse pri starem. Tisza ima svoje privržence, ako so ti zadovoljni, je tudi dežela zadovoljna. — Kaka sijajnost in potrata se kaže n. pr. v Budapeštu pri javnih stavbah, a ko je ondi kolera jela gospodariti, ni bilo nikakih zdravstvenih naprav, kakoršne imajo po drugih evropskih mestih. Res, da „extra Hungariam non est vita“. Nikjer se tako ne živi, kakor na Ogerskem.

— Zbor društva za katoliške zadeve v Milanu. V cerkvi sv. Pavla v Milanu so se zbrali 21. t. m. katoliški prebivalci, pri katerem so bili zastopani vsi stanovi: prosto ljudstvo in odlične osebe, duhovščina itd. Zbor je sklical „društvo za katoliške zadeve“ v škofiji, da protestuje zoper antiklerikalne skandale. Govorili so grof Giuseppe Barbiano, prošt Battuada in grof Moiana. Ravnatelj časopisa „Osservatore Cattolico“, David Albertario, je razvil dnevni red, izvrstno popisajoč rogoviljenje antiklerikalstva. „Z ozirom na to, da je tako zvani boj zoper klerikalstvo prav za prav boj zoper katoliško vero in katoliško cerkev, ter v političnem oziru najhujše trinoštvo, ktero pelje do despotizma tajnih družeb, dalje pa z ozirom na to, da antiklerikalstvo v gospodarskem oziru ni drugega, nego najhujše oderuštvo nižjih stanov, samo da nekteri (antiklerikalci) bogaté in se redé z žulji opeharjenega ljudstva, zahteva katoliško ljudstvo, tñ v Milanu zbrano, v imenu katoliške vere in krščanske prostosti: 1. naj se antiklerikalstvu, kjerkoli se prikaže, nič več skozi prste ne gleda in ne prizanaša; 2. naj se katoliška vera povsod brez strahu pred ljudmi očitno spoznava, nje pravice, ki ne izvirajo iz človeških postav, naj se povsod zagovarjajo in branijo; 3. brezboštvo naj se pri poduku in pri vzgoji resno boj napové, in nobeđen hišni oče naj ne trpi, da bi se njegovi otroci pošiljali v brezverske šole; 4. spoštuje naj se prosta volja pri verskih zadrugah (samostanih) in cerkveno premoženje naj se spoštuje; 5. vse tisto, kar zavira apostolsko delavnost sv. očeta, največjega dobrotnika svetá in posebno naše dežele, kteri je učitelj krščanskega ljudstva, od ktereга izvira vsa omika in največja slava Italije, naj se odstrani in odpravi; da bi konečno to svobodo in to nezavisnost zahtevalo prebivalstvo vse Italije, naj se 6. katoliki vse Italije v imenu sv. vere povsod in vsak čas po knjigah in časopisih, v društvih in po javnih izjavah bojujejo zoper nevednost in temoto, zoper satansko sovraštvo antiklerikalcev vseh stanov, in se potegujejo za nedotakljive pravice katoliške cerkve tudi z lastnim zgledom, po izpolnjevanji verskih dolžnosti ne le v cerkvi, marveč tudi v šoli, v vojašnici, na javnem trgu, pri prometu in občevanji, na polji in v delavnici, pri javnih in domačih opravkih; 7. katoliški listi naj te točke prinašajo in razširjajo.“ — Kakor je videti iz te resolucije, zbujajo in organizujejo se katoliki v Italiji; čudno bi res bilo, ako bi katoliki v Italiji tako zaspani bili, da bi se za to ne zmenili, kar se po deželi godi, med tem, ko liberalci v imenu svobode ljudstvo strahujejo in izjemajo.

— Prestop iz protestantizma v katoliško cerkev je marsikteremu sila težaven, ter pomeni velikokrat zgubo vsega, kar je komu dosihmal na svetu bilo ljubo in drago, namreč sorodnikov in časti. — V katoliško cerkev je prestopil pred kratkim baron Maks pl. Münchhausen-Schwöbber. Resnice je iskal in našel jo je: v „Maria Schein-u“ na Českem je slovesno prestopil v katoliško cerkev. Za pred več leti so se zbudili v njem dvomi, je li Lutrova vera, ktere se drže njegovi stariši in v kteri je bil izrejen, prava in zveličavna? Prebravši mnogo spisov, se je do dobrega prepričal ter je

potem prosil očeta privoljenja za prestop. Oče mu je to dovolil brez odloga in še pristavil zares viteško opominovanje, naj se to javno zgodi. Kar se sicer rado zgodi, da domači spreobrnjencu pot s trnjem potresa, se tukaj ni zgodilo zaradi blagega mišljenja sorodnikov; molitev sina bode pa, tako pričakujemo od milosti božje, starišem sprosil milost spreobrnjenja.

Telegrami.

Dunaj, 30. nov. Pri glavni obravnavi zaradi velike nesreče na železnici pri Mödlingu je bil strojevodja Trnka oproščen, železnični eleve Scherer pa obsojen na štiri meseca navadnega zapor.

Sofija, 30. nov. „Havas“ sporoča: Turčija je vladarjem svetovala, da naj opuste misel na odpošiljatev deputacije k velesilam, ker se je Turčija za ugodno rešitev bolgarske krize z Rusi v razgovor spustila. Regentje so odgovorili, da nimajo pravice deputacije zadržavati pri izvrševanju mandata. Poleg tega so pa prepričani, da bode imela deputacija dober uspeh in bo razprave, ktere je Turčija s Turki pričela še le olajšala.

Odesa, 29. nov. General Kaulbars je dopoludne semkaj došel; zvečer se je pa v Petrograd odpeljal.

Umrlí so:

26. nov. Helena Kopač, dekla, 60 let, Kravja dolina št. 11, Apoplexia.

27. nov. Eva Vollheim, posestnica, 88 let, Francovo nabrežje št. 7, Marasmus.

28. nov. Virginia Kollman, trgovčeva žena, 35 let, Mestni trg št. 7, pljučni edem. — Franca Nadrah, delavka, 82 let, Karlovska cesta št. 7, kap. — Neža Purkart, mestna uboga, 75 let, Karlovska cesta št. 7, kronični protin. — Reza Rupert, klobučarjeva žena, 45 let, Krakovski nasip št. 4, jetika.

29. nov. Terezija Sličar, trgovčeva hči, 9 let, Dunajska cesta št. 13, edem v možganih. — Urša Zadnikar, kajžarica, 45 let, Črna vas št. 11, srčna hiba. — Marija Riehtéršič, pekova žena, 22 let, Stari trg št. 12, jetika.

V bolnišnici:

24. nov. Tomaž Urankar, dninar, 61 let, Marasmus.

26. nov. Peter Divjak, delavec, 40 let, jetika.

Tujci.

25. novembra.

Pri **Matičn:** Ferd. Philipp, zasebnik, iz Moravskega. — Pollak, Hochstätter, Prigelhof in Rosenwasser, trgovci, z Dunaja. — Hauf, c. k. poštar, iz Kočevja. — G. Stampeka, trgovec, iz Trsta.

Pri **Stonu:** Oskar Geissler, knjigarnar, iz Zagreba. — Franc Karst, nadinženir, z Dunaja. — G. Saak, nadinženir, iz Štajarskega. — Franc Weber, trgovec, iz Dobrne. — M. Nossan, trgovec, iz Zagreba. — Ed. Skubitz, glavni zastopnik „Avstrije“, iz Gradea. — Ignac Eržen, c. k. kontrolor s soprogo, iz Črnomlja.

Pri **Južnem kolodvoru:** Jakob Skrajnar, posestnik s soprogo, iz Novega mesta. — Marija Šarabon, zasebnica, iz Tržiča. — Marija Kršak, zasebnica, iz Reke.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. jut.	742.68	— 4.2	brezv.	g. megla	
27. 2. u. pop.	738.85	— 1.0	"	"	0.00
9. u. zveč.	737.60	— 4.4	"	"	

Celi dan gosta megla. Srednja temperatura — 2.2° C., za 5.0° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

29. novembra

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	84 gl. 25 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	84 " 90 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	114 " 75 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 15 "
Akcije avstr.-ogerske banke	885 " — "
Kreditne akcije	298 " — "
London	126 " 05 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 96 "
Ces. cekini	5 " 93 "
Nemške marke	61 " 80 "

Hišo dá v najem

ali jo tudi prodá

podpisani na Zgornjem Berniku. Hiša ima dva nadstropja, dve kleti, zidane stene, je varna pred požarom in tik ceste kakih deset korakov od zdrave tekoče vode oddaljena. Pripravna je za krèmo ali prodajalnice. Zraven poslopja se prodá tudi nekaj vrta, kteri leži poleg hiše.

Kdor želi hišo v najem vzeti ali kupiti, naj se oglasi do konca tekočega leta. Cena in vse drugo se izvé pri lastniku hiše

(1) **Marku Kaplenku,**
na Zgornjem Berniku, pošta Cerklje.

— Nova izdaja. —

V podpisani bukvarni izšla je ravnokar nova izdaja

„Molitve,

katere naj se kleče opravljajo, po ukazu papeža Leona XIII., v vseh cerkvah svetá po vsaki tihi sv. maši.“

Obsega tudi najnovejšo invokacijo k sv. nadangelju Mihaelu. — Tiskane so molitve na prav lične podobice in veljá 100 komadov 2 gl.

Katoliška bukvarna

(13) v Ljubljani,
stolni trg šte. 6.

Stroj za obrezovanje knjig

popolnoma dober, 37 cm. dolg, s 6 nožmi posebno pripraven za knjigoveze po deželi, je prav za nizko ceno naprodaj pri

L. Šverljugi, knjigovezu
v Ljubljani, Stolni trg šte. 6.

Žrebanje že prihodnji mesec.

KINCSEM
SREČKE

à 1 gl.

11 srečk 10 gl.
samo

Glavni dobitek v gotovini

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odtegljajem 20% — 4788 denarnih dobítkov.

(31)

Kincsem-srečke dobivajo se
v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba: Budapešta, Waltznergasse 6.